

OBRAZEC ZA PRIJAVO IN ODDAJO NATEČAJNEGA PRISPEVKA

»Lekcije narave: 100 let podnebnih zgodb, ki so oblikovale Goričko«

1. PODATKI O ŠOLI

Naziv šole: Osnovna šola Puconci

Naslov šole: Puconci 178, 9201 Puconci

■ [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

3. PODATKI O AVTORJU (UČENCU/UČENKI)

Ime in priimek: Nikolina Sečko

Razred: 9. a

4. PODATKI O PRISPEVKU

Naslov zgodbe: LEKCIJE NARAVE: 100 let podnebnih zgodb, ki so oblikovale Goričko

5. BESEDILO ZGODBE

(Največ 9.000 tipkanih znakov s presledki. Besedilo napišite v slovenskem jeziku.)

Pred kratkim smo z babico, dedkom in mamo obujali spomine iz preteklosti. Sedeli smo za mizo in pomislila sem, da je to pravi čas za povpraševanje o podnebnih spremembah na Goričkem. Vsi so bili zelo zadovoljni z vprašanjem, saj so radi razpravljali o starejših časih, kako so preživljali svoje otroštvo ter kako so se prilagajali na vremenske pojave. Menijo, da je pomembno, da otroci vidimo, kakšno življenje so imeli in da moramo svoje zelo ceniti.

Najprej je z veseljem začel govoriti dedek, ki je vse življenje živel na Goričkem. Živel je na hribu, zato so včasih vremenske pojave, kot sneg, doživeli bolj ekstremno kot na ravnini. Dedek se je nasmehnil in začel pripovedovati. Dejal je, da je bilo življenje nekoč in danes drugačno. Ljudje so bili bolj vezani na naravo, saj so bili od nje skoraj popolnoma odvisni. Življenjske dobrine so si morali večinoma pridelati sami, zato so vremenski pojavi zelo vplivali na to, koliko so pridelali. Spominjal se je zim, ki so bile dosti bolj mrzle in ekstremne. Razložil je, da je padlo toliko snega, da niso mogli hoditi v šolo. Ampak za njih to ni bil problem, saj so se lahko z otroki iz vasi zabavali in sankali na snegu ves dan. Je pa dodal, da je bilo toliko snega velika nevarnost za strehe hiš, ki so bile pokrite s snežno odejo. Sami so si morali izdelati železne obroče, ki so jih nastavili na dolge lesene palice in z njimi počistili strehe, saj bi se te pod težo snega lahko hitro zrušile. Dedek se ni spominjal poplav, saj njihova nevarnost na Goričkem skoraj ni obstajala. Spominjal pa se je veliko sušnih dob, ki so se pojavile večkrat in takrat je bilo pridelka zelo malo. Suše so bile za kmete zelo kritične. Pridelek je bil njihov glavni vir dohodka, po suši pa ga pogosto ni bilo dovolj. Še veliko bolj pa je na življenje ljudi vplivala toča poleti, ki je bila tako močna, da je popolnoma uničila pridelke kmetov. V nekaterih gospodinjstvih so bila popolnoma uničena pšenična polja, torej pšenica, iz katere so delali kruh, zato je prihajalo do velikega pomanjkanja kruha in s tem tudi večkrat do pomanjkanja hrane. Poleti so se velikokrat pojavila tudi neurja in nevihte. Strele so večkrat udarile v hiše in hleve, zato je prihajalo do ogromno požarov. Zaradi strel, ki so povzročale požare, so v vsakem zaselku imeli požarne mlake, v katerih je bila voda, ki so jo uporabljali za gašenje večjih in manjših požarov. V primeru zgorelih hlevov pa so vaščani drug drugemu zelo radi pomagali tako, da so si podarjali živila in radi so pomagali pri obnovi hleva in hiše. Pojavljale so se tudi pozebe. Te so največkrat uničile velike sadovnjake, kjer so imeli ogromne nasade jablan. Ta jabolka, so bila med glavnimi viri dohodka, saj so jih jeseni prodajali v

industrijske namene in ozimnico. V primeru pozebe pa so bili ti sadovnjaki popolnoma uničeni in jabolka niso rasla. To je bila dedkova zgodba o njegovem odraščanju na Goričkem in o tem, kako so se včasih spopadali s takimi težavami. Babica mi je kasneje dodala, da sama ni živela na Goričkem, vendar je bilo njihovo spopadanje z različnimi vremenskimi razmerami zelo podobno. Tudi ona je znala veliko povedati o tem, ampak sem zaradi podobnosti z dedkovim opisom raje povprašala še svojo mamo. Začela je s požari. Dejala je, da so bila gasilska društva v njenem odraščanju že zelo razvita in da se je s gasilstvom ukvarjalo veliko mladih, zato ni bilo nikdar velike ogroženosti za kakšne požare, ki bi lahko kakorkoli vplivali na njihovo življenje. Močno pa se spomni dogodka, ko je udarila strela v gospodarsko poslopje znancev in jim je pogorela domačija. Vsi prebivalci vasi so se potem združili in zbirali sredstva, da bi jim pomagali. Bilo je tudi veliko suše, saj na Goričkem še niso imeli urejenega vodovoda oz. vodovodnih povezav. Z majhnih studencev je vode velikokrat zmanjkalo, zato je prihajalo do pomanjkanja pitne vode. Ker pa je bilo razvito že gasilsko društvo, so gasilci večkrat morali vodo pripeljati. Za točo je dejala, da se stanje ni spremenilo, saj je bila že vedno zelo uničujoča. Veliko ljudi se je še vedno ukvarjalo s kmetijstvom, zato so bili odvisni od pridelkov, ki jih je toča v trenutku uničila. Mama se ni spomnila nobenih pozeb, saj meni, da imamo z njimi zdaj dosti večje težave. Takrat ni bilo globalnega segrevanja in so bili letni časi bolj konstantni, zato pravi, da do večjih pozeb ni prišlo. Prav tako se ni spomnila nobenih poplav, saj je Goričko območje, kjer do njih težko pride. Padlo je tudi veliko snega, ampak ljudje zaradi njega niso delali nikakršne panike, saj je bil sneg zelo pogosta stvar. Imeli so podaljšane zimske počitnice, ker je padlo toliko snega, da v šolo niso mogli hoditi. Sneg je bil za otroke zelo dobra stvar, saj so lahko na njem prebili večino časa. Ti dogodki so zelo vplivali na življenje ljudi, saj so zaradi naravnih nesreč živeli v revščini in pomanjkanju. Zaradi suše pa je velikokrat prišlo tudi do pomanjkanja vode, saj se je nivo vode v studencih znižal in vode ni bilo. Narava pa si je zaradi toče, neurij, suš, in požarov sčasoma vseeno opomogla. Goričko se je zelo spremenilo skozi desetletja. Sčasoma so mlajši, ki so živeli na kmetijah, odhajali na šolanje. S končanimi šolami so se lahko zaposlovali v bližnji Murski Soboti, kjer je bilo vedno več tovarn. Nekateri so vseeno ostali na kmetijah, ki so jih postopoma opuščali in se zaposlovali drugje ali pa so svoje kmetije še bolj razvili. Mnogo mlajših in včasih tudi starejših si je začelo službe iskati v tujini, kjer so dobili boljše plače. Tako se je življenje na Goričkem vedno bolj spreminjalo in razvijalo na boljše in naprednejše. Ljudje niso več živeli v pomanjkanju in revščini. Dedek je tudi dodal, da ga je takšno vreme večkrat prestrašilo, saj je vedel, da lahko pride do pomanjkanja hrane. Sama sem spoznala, da so taki pojavi nevarni in da bi se morali tega bolj zavedati. Pomislila sem, da je bilo njihovo življenje, še posebej dedkovo in babičino, zelo težko in kako zelo so bili odvisni od narave. Mislim, da je zelo pomembno, da danes cenimo stvari, ki jih imamo, in tudi sama sem ugotovila, da so se razmere na Goričkem spremenile.

Sofinancira
Evropska unija

